

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет юридичний
Кафедра цивільного та кримінального права і процесу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Іщенко Н.М.

“28” 08 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН»**

Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Освітня програма «Економіка та управління підприємством»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Розробник	Шаповалова О.І.
Завідувач кафедри цивільного та кримінального права і процесу	Блага А.Б.
Завідувач кафедри економіки та підприємництва	Кузьменко О.Б.
Гарант освітньої програми	Кузьменко О.Б.
В.о. декана факультету економічних наук	Філімонова О.Б.
Директор Навчально-наукового інституту післядипломної освіти	Норд Г.Л.
Начальник НМВ	Шкірчак С.І.

Миколаїв – 2020 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Правове регулювання економічних відносин	
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Бізнес у сфері послуг	
Рівень вищої освіти	магістр	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Курс навчання	6	
Навчальний рік	2020/2021	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	11	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3 кред. / 90 год.	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	10 год.	
	20 год.	
	60 год.	
Відсоток аудиторного навантаження	33%	
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	Немає	
Форма підсумкового контролю	залік	

1. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

«Правове регулювання економічних відносин»

Регулювання економічних відносин на нормативно-законодавчому рівні є однією з найважливіших функцій держави. За своїм правовим змістом зазначені питання становлять загальну теорію цивільного та господарського права. За допомогою цієї навчальної дисципліни вивчаються основи цивільного та господарського права і законодавства, правові норми та ефективно їх застосування в повсякденному житті, управлінській та іншій діяльності підприємств, економічної діяльності суб'єктів підприємницької діяльності.

Метою викладання дисципліни «Правове регулювання економічних відносин» є опанування студентами основних методологічних засад правового регулювання економічних відносин в умовах ринкової економіки, формування у студентів системи теоретичних знань та практичних навичок застосування норм цивільного та господарського права при здійсненні економічної діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система норм господарського та цивільного законодавства, юридична практика та наукові надбання в сфері правового регулювання економічних відносин.

Завдання даної навчальної дисципліни «Правове регулювання економічних відносин» включає формування у студентів світогляду на роль правового регулювання економічних відносин в сфері господарської та цивільної діяльності, її завдань, а також з'ясування основних принципів і методів галузі права, що регулює цивільну та господарську діяльність в Україні.

Передумови вивчення дисципліни: навчальна дисципліна формує основу підготовки кадрів за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Дисципліна «Правове регулювання економічних відносин» тісно пов'язана з іншими економічними та суспільними навчальними дисциплінами, такими як «Історія та культура України», «Фінанси», «Банківська діяльність» тощо. Міждисциплінарні зв'язки дозволяють сформувати у студентів цілісний науковий світогляд, вміння використовувати знання суміжних дисциплін, що є вкрай необхідним для використання у практичній діяльності. Прикладом міжпредметних зв'язків є вивчення таких тем та питань як «Право власності», «Підприємство», «Підприємництво» в курсі «Правове регулювання економічних відносин» та у відповідних економічних навчальних дисциплінах.

Очікувані результати навчання: виявляти навички пошуку необхідної правової інформації з правового регулювання економічних відносин; вирішення практичних правових задач, визначати правильну сутність господарських та цивільних відносин.

Програмні компетентності

Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 6	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 7	Здатність працювати в команді.
ЗК 10	Здатність діяти відповідально та свідомо.
ЗК 11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 12	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові) компетентності	
СК 1	Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

Результати навчання

Шифр результатів навчання	Зміст результатів навчання
ПРН 1	Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.
ПРН 5	Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
ПРН 6	Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.
ПРН 7	Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.
ПРН 8	Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища, охорона праці і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.
ПРН 9	Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її

	зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.
ПРН 10	Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.
ПРН 11	Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.
ПРН 16	Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати на практиці.

3.Програма навчальної дисципліни
«Правове регулювання економічних відносин»
Денна форма

Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота	Загальний обсяг
1	3	5	7	2
Тема 1. Основні засади приватноправового регулювання економічних відносин	2	4	12	18
Тема 2. Договірне регулювання економічних відносин	2	4	12	18
Тема 3. Публічно-правове (державне) регулювання економічних відносин	2	4	12	18
Тема 4. Правове регулювання підприємництва	2	4	12	18
Тема 5. Господарська відповідальність за порушення економічних відносин	2	4	12	18
Разом	10	20	60	90

4. Зміст навчальної дисципліни

«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН»

4.1. План лекцій

№	Тема лекцій/план
1.	Основні засади приватноправового регулювання економічних відносин 1. Конституційно-правове регулювання економічних відносин 2. Особливості приватно-правового регулювання економічних відносин 3. Загальна характеристика цивільного законодавства 4. Право власності та інші речові права 5. Право інтелектуальної власності 6. Правочин
2	Договірне регулювання економічних відносин 1. Поняття, принципи та зміст зобов'язання 2. Способи забезпечення виконання зобов'язань 3. Загальні положення про договір, аспекти, принципи, функції Свобода договору. 4. Умови договору. Укладення, зміна або розірвання договору 5. Договори про відчуження майна та договори про користування майном 6. Договори про виконання робіт та послуг
3	Публічно-правове (державне) регулювання економічних відносин 1. Публічне право як складова системи права 2. Загальна характеристика господарського законодавства 3. Поняття господарського права та господарських відносин 4. Соціально-економічна політика держави 5. Державне регулювання економічних відносин 6. Конкуренція у сфері господарювання. Монопольне становище.
4	Правове регулювання підприємництва 1. Поняття та ознаки підприємницької діяльності 2. Принципи підприємницької діяльності. Державна підтримка підприємництва. 3. Поняття та види суб'єктів господарювання. 4. Некомерційне господарювання. 5. Порядок утворення та припинення суб'єкта господарювання. 6. Підприємства. Господарські товариства
5	Господарська відповідальність за порушення економічних відносин 1. Поняття, принципи та функції господарсько-правової відповідальності. 2. Підстава та умови майнової відповідальності – відшкодування збитків 3. Обсяг відшкодування збитків у сфері господарювання 4. Адміністративно-господарські санкції

4.2. План семінарських занять

№	Тема семінарів /план
1.	<p style="text-align: center;">Основні засади приватноправового регулювання економічних відносин</p> <p>1.Конституційно-правове регулювання економічних відносин 2.Особливості приватно-правового регулювання економічних відносин 3.Загальна характеристика цивільного законодавства 4. Юридичні факти як підстава виникнення суб'єктивних цивільних прав та обов'язків 5. Об'єкти та суб'єкти цивільних прав</p>
2	<p style="text-align: center;">Регулювання економічних відносин у сфері права власності, інтелектуальної власності, правочинів</p> <p>1.Зміст економічних відносин власності. 2.Набуття права власності 3.Інші обмежені речові права на чужі речі 4. Право інтелектуальної власності 5.Правочин. Недійсні правочини</p>
3	<p style="text-align: center;">Договірне регулювання економічних відносин</p> <p>1.Поняття, принципи, зміст зобов'язання 2.Підстави виникнення зобов'язань та види зобов'язань 3.Способи забезпечення виконання зобов'язань 4. Загальні положення про договір, аспекти, принципи, функції. Свобода договору. 5.Умови договору. Укладення, зміна або розірвання договору</p>
4	<p style="text-align: center;">Види договірних економічних відносин</p> <p>1.Договори про відчуження майна 2.Договори про користування майном 3.Договори про виконання робіт 4.Договори про надання послуг</p>
5	<p style="text-align: center;">Публічно-правове (державне) регулювання економічних відносин</p> <p>1.Публічне право як складова системи права 2.Загальна характеристика господарського законодавства 3.Поняття господарського права та господарських відносин 4.Ознаки та принципи господарської діяльності 5.Комплексність та методи господарського законодавства</p>
6	<p style="text-align: center;">Забезпечення державою організації господарської діяльності</p> <p>1.Соціально-економічна політика держави 2.Засоби державного регулювання господарської діяльності 3.Державний контроль та нагляд за господарською діяльністю 4.Конкуренція у сфері господарювання. 5. Антимонопольне законодавство</p>
7	<p style="text-align: center;">Правове регулювання підприємництва</p> <p>1.Поняття та ознаки підприємницької діяльності 2.Принципи підприємницької діяльності. Державна підтримка підприємництва. 3.Поняття та види суб'єктів господарювання.</p>

	4. Некомерційне господарювання.
8	<p align="center">Суб'єкти господарського права</p> <p>1. Порядок утворення суб'єкта господарювання. 2. Порядок припинення суб'єкта господарювання. Реорганізація та ліквідація 3. Правовий статус підприємства. 4. Господарські товариства 5. Об'єднання підприємств</p>
9	<p align="center">Господарська майнова відповідальність за порушення економічних відносин</p> <p>1. Поняття, принципи та функції господарсько-правової відповідальності. 2. Підстава та умови майнової відповідальності – відшкодування збитків 3. Обсяг відшкодування збитків у сфері господарювання 4. Форс-мажор як підстава звільнення від господарсько-договірної відповідальності 5. Оперативно-господарські санкції за порушення договору 6. Неустойка, штраф, пеня за порушення договору</p>
10.	<p align="center">Господарська адміністративна відповідальність за порушення економічних відносин</p> <p>1. Поняття адміністративно-господарських санкцій 2. Підстави та строки застосування адміністративно-господарських санкцій 3. Види адміністративно-господарських санкцій 4. Відмежування адміністративно-господарських штрафів від штрафів за порушення договірних зобов'язань</p>

4.3. Завдання для самостійної роботи

4.3.1. Написання науково-дослідницької роботи

Науково-дослідна робота застосовується в навчальному процесі як спосіб оцінювання не тільки знань студента, а ще і його вміння опрацювати та аналізувати джерела інформації, викладати висновки та власні міркування. Наукова робота готується з обов'язковим розглядом дискусійного в науці питання з викладенням власної точки зору щодо обраної проблеми, яка підтверджується належними аргументами. Виконання студентом такої роботи стимулює творчі здібності та дозволяє повністю розкрити його потенціал до самостійної роботи. Під час написання роботи відбувається узагальнення та структурування знань, роботу виконують у науковому стилі мовлення в безособовій формі (розглянуто, доведено, наведено, запропоновано і т. д.). Обсяг повинен бути таким, щоб повністю розкрити суть тематики та містити всі необхідні структурні елементи. Рекомендовано не менше 5 та не більше 15 сторінок. Дослідницький тип робіт передбачає наявність наукової новизни, тобто вперше отриманих результатів або удосконалення та подальший розвиток вже існуючих результатів. Зміст науково-дослідної роботи складається з таких частин: вступ, основна частина, висновки, перелік посилань. Вступ містить коротке викладення сучасного стану проблеми, актуальність та мету даної роботи. Далі слід сформулювати мету дослідження і методи його проведення. Крім того, обов'язково треба вказати, що автор хоче висловити у роботі, які проблемні питання будуть розкриті. Основна частина повинна містити основні відомості, які в повній мірі розкривають суть обраної тематики. Можна коротко висвітлити зміст окремих праць.

Завершують роботу висновками, чи досягнув автор мети дослідження, які конкретно отримав результати і чи можна їх використати у науково-практичній діяльності та інше. Слід висловити свої пропозиції чи рекомендації з досліджуваної проблематики. Висновки містять оцінку результатів проведеної роботи, можливі галузі використання розглянутих проблем. Наприкінці роботи повинен бути список використаної літератури, не менш 3 підручника та посібника та, бажано, не менш трьох наукових статей, що стосується теми у порядку їх першого згадування в тексті. Оформлення цього списку проводиться згідно ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Плагіат до захисту не допускається! До плагіату відносяться спроби видати скачаний з Інтернету текст за свою роботу, тексти, створені шляхом перекладу з іноземної мови та тексти, створені методом компіляції декількох джерел. Самостійно написана робота не повинна містити чужих частин тексту, якщо це не визначення або цитати, оформлені відповідно до вимог правопису. Тобто завдання автора роботи - проаналізувати певний обсяг інформації з різних джерел та подати творчий дослідницький результат в скороченому вигляді. При оцінюванні науково-дослідної роботи враховується оригінальність поданого матеріалу.

Оформлення роботи має відповідати вимогам до наукових праць - на аркушах А4 (210x297 мм) з наступними полями: верхнє, нижнє та праве поле - 2 см, лівє - 3 см. Шрифт Times New Roman 12 пт або аналогічний простий шрифт. Міжрядковий інтервал 1,25 - 1,5, без абзацного відступу. Вирівнювання основного тексту по ширині. Перелік джерел, на які є посилання, наводять у кінці тексту роботи. У відповідних місцях тексту мають бути посилання на джерела в прямокутних дужках, вони оформляються наступним чином: [5; с.13], де 5 – номер джерела у списку використаної літератури, а 13 – номер сторінки.

Теми наукових дослідницьких робіт

1. Приватно-правові аспекти економічних відносин
2. Юридичні факти як підстава правового регулювання економічних відносин
3. Здійснення і захист цивільних прав.
4. Право інтелектуальної власності
5. Забезпечення виконання зобов'язання
6. Господарське та цивільне законодавство: точки зіткнення
7. Забезпечення економічної багатоманітності та рівний захист державою усіх суб'єктів господарювання.
8. Господарське законодавство – основа ефективної економіки
9. Зміст державного регулювання господарської діяльності
10. Правове регулювання закупівлі товарів, робіт, послуг за державні кошти
11. Соціально-економічна стратегія і тактика держави
12. Державна політика інституційних перетворень, здійснення роздержавлення економіки, приватизації та націоналізації виробничих фондів
13. Право суб'єкта господарювання на комерційну таємницю
14. Правове регулювання недобросовісної конкуренції
15. Неправомірне використання ділової репутації суб'єктів господарювання як вид недобросовісної конкуренції
16. Антимонопольне регулювання в Україні
17. Свобода підприємництва та її обмеження
18. Цілі підприємницької діяльності
19. Правове регулювання некомерційного господарювання
20. Комерційний розрахунок та власний комерційний ризик.
21. Реорганізація (злиття, приєднання, поділ, перетворення) суб'єкта господарювання.

22. Державна реєстрація фізичної особи, яка має намір стати підприємцем
23. Державна реєстрація фізичних осіб
24. Господарсько-правовий інститут неспроможності
25. Світовий досвід правового регулювання процедури банкрутства
26. Процедура санації при банкрутстві
27. Попередження банкрутства в Україні
28. Порівняльна характеристика зміни законодавства України про мету процедури банкрутства
29. Межі господарсько-правової відповідальності суб'єктів господарювання
30. Характеристика оперативно-господарських санкцій у господарському праві
31. Порівняння господарської та цивільної відповідальності суб'єктів господарювання
32. Відповідальність суб'єктів господарювання за прострочення виконання господарських зобов'язань

Типова контрольна робота для студента

Варіант № 0

Науково-дослідницька робота

Публічне та приватне право як складові системи права

Контрольні теоретичні питання

Що таке прогнозування та планування економічного і соціального розвитку?

Надайте визначення договору про надання послуг. Що є предметом цього договору?

Які є правові різновиди цього договору?

Практична задача

Під час перевірки діяльності підприємства, що здійснювало оптовий продаж фотоапаратів, плівок та інших фотоматеріалів, податковий інспектор виявив, що зазначена діяльність здійснювалася без ліцензії на оптову торгівлю непродовольчими товарами. Згодом податкова інспекція подала позов до господарського суду про визнання всіх укладених підприємством угод недійсними і стягнення в доход держави коштів, одержаних ним за цими угодами. 1. Чи мають право органи податкової служби перевіряти наявність ліцензій та подавати позови до підприємств про визнання укладених без наявності ліцензій договорів недійсними? 2. Чи правомірні вимоги податкової служби про необхідність придбання ліцензії на оптову торгівлю фотоапаратами та відповідними матеріалами? 3. Яке рішення має прийняти господарський суд?

Тести

Які дії не є одностороннім правочином:

- а) видача довіреності;
- б) дарування;
- в) складання заповіту;
- г) публічна обіцянка винагороди.

Чи мають право сторони укласти договір, який не передбачений актами цивільного законодавства?

- а) так, але такий договір має відповідати актам іншої галузі законодавства;
- б) так, але такий договір має відповідати загальним засадам цивільного законодавства;
- в) ні, оскільки відсутнє правове регулювання;
- г) ні, оскільки це прямо заборонено законом.

Які з перелічених договорів можуть бути публічними:

- а) договір довічного утримання;
- б) договір дарування;
- в) договір зберігання;
- г) договір перевезення.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Для забезпечення навчального процесу наявні:

1. Робоча програма навчальної дисципліни
2. Конспект лекцій
3. Методичні рекомендації з самостійної підготовки, що розміщені в MOODLE
4. Для студентів заочної форми навчання в MOODLE розміщені лекції, завдання для контрольної роботи
5. Навчально-наукова література в бібліотеці університету.
6. Для кожної із груп організовується екскурсія в юридичну фірму, що обслуговує суб'єктів підприємницької діяльності

5. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

Критерії оцінювання:

Оцінка «зараховано» 90-100 балів виставляється студенту, який повністю оволодів програмним матеріалом, надає аргументовану, логічну, повну відповідь, точно й повно виконав контрольну роботу, в том числі науково-дослідну роботу; виявив творчу самостійність, знання спеціальної літератури, тверді переконання та вміння їх захищати, високу комунікативну культуру, уміння робити практичні висновки; на семінарських заняттях показав достатній рівень розвитку умінь і навичок точного застосування знань, може аналізувати нормативні документи та користуватися знаннями нормативних актів для рішення конкретних правових норм і задач.

Оцінка «зараховано» 75-89 балів виставляється за тих же умов. Відмінність у знаннях студента полягає в дещо обмеженому й звуженому прояві тих же якостей, які слугують критерієм відмінної оцінки – творча самостійність, знання літератури тощо. Але вже немає тієї свободи викладу матеріалу, як у першому випадку, можуть допускатися окремі помилки, що легко виправляються самим студентом під час бесіди.

Оцінка «зараховано» 60-74 балів виставляється за повне знання програми та за виконання завдань. У цьому випадку студент може й не виявити самостійності суджень. Відчувається, що він дещо просто «завчив», однак навчальний матеріал він загалом знає. Має певне уявлення про вимоги практики, може знайти нові приклади або умови застосування знань на практиці. Знає літературу та нормативні акти, але, можливо, не все і не може дати достатньої критичної оцінки. Володіє необхідними вміннями. Можливі недоліки в аспекті комунікативної культури.

Оцінка «не зараховано» до 59 балів виставляється, якщо студент не має повних знань. Завдання не виконані або виконані невірно. Уміннями й навичками студент не володіє. Навчальної літератури зовсім не знає.

**Питання з предмету «Правове регулювання економічних відносин»,
що виносяться на залік**

1. Конституційно-правове регулювання економічних відносин
2. Особливості приватно-правового регулювання економічних відносин
3. Методи цивільного права
4. Поняття цивільного законодавства
5. Структура цивільного законодавства
6. Принципи цивільного права
7. Юридичні факти як підстава виникнення економічних відносин
8. Суб'єкти економічних відносин
9. Об'єкти економічних відносин
10. Регулювання економічних відносин у сфері права власності
11. Поняття та зміст права власності
12. Набуття права власності
13. Суб'єкти права приватної власності
14. Особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності
15. Форми захисту прав інтелектуальної власності
16. Правочин. Недійсні правочини
17. Поняття, принципи та зміст зобов'язання
18. Підстави виникнення зобов'язань та види зобов'язань
19. Договірне регулювання економічних відносин
20. Види договірних економічних відносин
21. Поняття, принципи та функції господарсько-правової відповідальності.
22. Підстава та умови майнової відповідальності – відшкодування збитків
23. Обсяг відшкодування збитків у сфері господарювання
24. Стягнення неустойки, штрафу, пені за порушення договору
25. Межі господарсько-правової відповідальності. Форс-мажор
26. Загальні положення про договір, аспекти, принципи, функції
27. Свобода договору: вільність, обов'язковість, обмеження
28. Класифікація договорів. Окремі види договору
29. Зміст та умови договору
30. Укладення договору.
31. Види договорів залежно від моменту укладення договору
32. Підстави для зміни або розірвання договору та наслідки.

33. Характеристика договорів про відчуження майна
34. Характеристика договору купівлі-продажу. Інші договори про відчуження майна
35. Характеристика договорів про користування майном. Договір лізингу
36. Договір підряду
37. Договір про надання послуг
38. Договір позики. Кредитний договір
39. Характеристика договорів про надання посередницьких послуг
40. Публічно-правове (державне) регулювання економічних відносин
41. Публічне право як складова системи права
42. Поняття господарського права та господарських відносин
43. Ознаки та принципи господарської діяльності
44. Забезпечення державою організації господарської діяльності
45. Соціально-економічна політика держави
46. Засоби державного регулювання господарської діяльності
47. Державний контроль та нагляд за господарською діяльністю
48. Конкуренція у сфері господарювання. Монопольне становище.
49. Адміністративно-господарські санкції
50. Поняття та ознаки підприємницької діяльності
51. Принципи підприємницької діяльності. Державна підтримка підприємництва.
52. Поняття та види суб'єктів господарювання.
53. Некомерційне господарювання.
54. Порядок утворення суб'єкта господарювання.
55. Припинення діяльності суб'єкта господарювання внаслідок реорганізації
56. Процедура ліквідації суб'єкта господарювання за ініціативою власників
57. Поняття про банкрутство
58. Поняття підприємства.
59. Поняття та види об'єднання підприємств
60. Господарські товариства

Зразок білету на залік

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Освітньо-кваліфікаційний рівень – магістр
Навчальна дисципліна «Правове регулювання економічних відносин»

БІЛЕТ № 1

1. Поняття та зміст права власності – **максимум 15 балів**
2. Забезпечення державою організації господарської діяльності – **максимум 15 балів**

Затверджено на засіданні кафедри цивільного та кримінального права і процесу
Протокол № _____ від „__” ____ 2020 року

Завідувач кафедри

цивільного та кримінального права і процесу _____

А. Б. Блага

Екзаменатор _____

О.І. Шаповалова

Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
Групове заняття – опитування	4
Групове заняття – опитування	4
Групове заняття – опитування	4
Групове заняття – опитування	4
Групове заняття – опитування	4
Групове заняття – розв’язання задач	5
Групове заняття – опитування	5
Групове заняття – розв’язування тестів	10
Самостійне завдання – написання науково-дослідної роботи	20
Конспект лекцій та розв’язані задачі	10
Разом за групові заняття та самостійну роботу - 70 балів	
Залік – 30 балів	Всього 100 балів

Критерії оцінювання опитування: повна і аргументована відповідь; обсяг відтвореної інформації та її співвідношення до обсягу повної інформації з даного питання; обсяг додаткової інформації, здобутої студентом, та доцільність її використання; частота допомоги викладача; кількість помилок (помилки, недоліків, невлучностей) у відповіді; логічний зв’язок відтвореної інформації, вільне володіння матеріалом та його розуміння.

100-90 % - відповідь повна, аргументована, з посиланнями на правові норми, наведення наукових точок зору із аргументацією власної позиції, без допомоги викладача.

89-75 % - відповідь повна, аргументована, використання правової бази, проте є дрібні неточності

74-50 % - відповідь достатня, в цілому студент орієнтується в темі, проте є ряд помилок, потребує допомоги викладача

49-20 % - в знаннях студента є певні прогалини, погано орієнтується в питанні, знання поверхові, потребує постійної допомоги викладача, порушений логічний зв’язок відтворюваної інформації

19-0 % - студент майже не орієнтується в темі, майже/або відсутні знання з дисципліни, немає логіки викладу матеріалу, велика кількість грубих помилок, у тому числі використання не чинної законодавчої бази, участь викладача не допомагає.

Якщо за заняття передбачена мала сума балів (до 5), то можливе виставлення оцінки у формі десяткового дробу (0,5; 1,5; 2,5 тощо).

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Критерій оцінювання конспекту лекцій: студент має законспектувати всі теми. В залежності від кількості балів, виділених на даний вид самостійної роботи, кількість балів за окрему тему визначається шляхом ділення максимального балу на кількість тем; отриманий результат і буде означати кількість балів за 1 тему. Підсумковий бал вираховується шляхом підрахунку законспектованих тем. Звичайно, слід звертати увагу і на обсяг конспекту, коли кожне із питань лекції має займати хоча б 1 сторінку в зошиті.

Критерії оцінювання контрольної роботи

Критерієм оцінювання наукової дослідницької роботи є новизна змісту; обґрунтованість вибору джерел; ступінь розкриття сутності питання; уміння працювати з дослідженнями, аналітичною літературою, систематизувати й структурувати матеріал; наявність авторської позиції, самостійність оцінок і суджень; стильова єдність тексту; дотримання вимог до оформлення. Для оцінки наукової дослідницької роботи враховується опрацювання значної кількості літератури, відповідних законодавчих актів, лекційного матеріалу тощо. Робота має бути логічно структурована, відповідати меті та плану. Наприкінці роботи мають бути висновки, перевіряються їх самостійність, творчий характер, аргументованість.

- 100-90% - новизна змісту; самостійність, обґрунтованість та лаконічність висновків, обґрунтованість актуальності та вибору джерел; висока ступінь розкриття сутності питання; уміння працювати з дослідженнями, аналітичною літературою, систематизувати й структурувати матеріал; наявність авторської позиції, самостійність оцінок і суджень; стильова єдність тексту; дотримання вимог до оформлення. Для написання наукової дослідницької роботи необхідно опрацювати значну кількість літератури, не менше 6 джерел, відповідні законодавчі акти, лекційний матеріал тощо. Повна відсутність плагіату.
- 89-75% - ті ж критерії, проте відсутня авторська позиція, самостійність суджень.
- 74-50% - порушення вимог до оформлення, порушення логіки викладу матеріалу, описовість роботи, менша, ніж 6 джерел.
- 49-20% - тема не розкрита повністю, є спроби вийти за межі теми через прогалини в базових знаннях, порушення вимог до оформлення, порушення логіки викладу матеріалу, описовість роботи, менша, ніж 3 джерел. Ознаки компіляції.
- 19-0% - грубі помилки в викладенні матеріалу, використання застарілих джерел та законодавчої бази. Відсутня логіка викладу, не дотримані вимоги щодо оформлення, відсутні посилання на наукову літературу. Ознаки повного плагіату.

Критерій оцінювання тестового завдання: правильність обраного варіанту відповіді, коли бал виставляється шляхом підрахунку правильних варіантів відповіді.

Критерій оцінювання теоретичного та практичного завдання: обґрунтованість, ступінь розкриття сутності питання, логічна завершеність викладу матеріалу, юридична грамотність, посилання на нормативно-правові акти та наукові статті.

100-90 % - відповідь на теоретичне та практичне питання обґрунтована, тема повністю розкрита, текст логічно побудований, є посилання на законодавство та наукові статті (не менше 3);

89-75% - аналогічний критерій, проте посилань на наукові праці менше 3;

74-50% - відповідь недостатньо повна, є певна кількість стилістичних та незначних змістовних помилок, використання 1 наукової статті;

49-20% - відповідь неповна, порушена логіка викладу матеріалу, є змістовні помилки, описовість;

19-0% - відповідь неповна, порушена логіка викладу матеріалу, є змістовні помилки, використання застарілої законодавчої бази, явні ознаки того, що матеріал скачаний з Інтернету.

8. Рекомендовані джерела інформації

8.1. Основна література

8.1.1. Нормативні акти

1. Конституція України. Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141, із змінами згідно закону України від 02.06.2016 р., № 1401-VIII, ВВР, 2016, № 28, ст. 532 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Господарський кодекс України від 1 січня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. 2003. - № 18. Ст. 144 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341->
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. № 40-44. Ст. 356 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

8.1.2. Базова література

1. Тетарчук І., Дяків Т. Цивільне право України. Навчальний посібник. – Центр навчальної літератури. – 2019. – с. 202
2. Мілаш В.С. Господарське право. Посібник. – Право. – 2016. – с. 437
3. Основи господарського права. – Підручник. – За заг. редакцією Д.В. Задихайла, В.М. Пашкова. - Право. – 2017. – с. 696
4. Щербина В.С. Господарське право. – Підручник. – Юрінком Інтер. – 2018. – с. 640
5. Цивільне право України: Навчальний посібник / Ю.В. Білоусов, С.В. Лозінська, С.Д. Русу та ін. - За ред. Р.О. Стефанчука. - К.: Наукова думка, Прецедент, 2017. - с 210.

8.2. Додаткова література

8.2.1. Нормативні акти

1. Закон України «Про Антимонопольний Комітет України» від 26 листопада 1993 р.
2. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7 грудня 2000 року №2121-III. // Сайт Верховної Ради України (www.rada.gov.ua).
3. Закон України «Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань» // Сайт Верховної Ради України (www.rada.gov.ua).
4. Закон України «Про фінансові послуги» // Сайт Верховної Ради України (www.rada.gov.ua).

5. Закон України «Про внесення зміни до статті 9 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» Верховна Рада України; Закон від 02.08.2016 № 61-V . // Сайт Верховної Ради України (www.rada.gov.ua).
6. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень». // Сайт Верховної Ради України (www.rada.gov.ua).
7. Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 13 жовтня 1992 року № 2673-ХІІ. // Сайт Верховної Ради України (www.rada.gov.ua).
8. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 12. - Ст. 64.
9. Закон України від 7 червня 1996 р. «Про захист від недобросовісної конкуренції» // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 36. - Ст. 164.
10. Закон України «Про захист іноземних інвестицій на Україні» від 10 вересня 1991 року № 1540а-ХІІ. // Сайт Верховної Ради України (www.rada.gov.ua).
11. Закон України «Про захист прав споживачів» // Сайт Верховної Ради України (www.rada.gov.ua).
12. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 року № 959-ХІІ. // Сайт Верховної Ради України (www.rada.gov.ua).
13. . Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність” // Сайт Верховної Ради України (www.rada.gov.ua).

8.2.2. Література

1. Когут О. В. § 2,5-8 гл. XV // Правознавство: Навчальний посібник/ Р.І.Кондратьєв, В.М.Олуйко, В.М.Баранчук, та ін.; За заг. ред. д.ю.н., проф. Р.І.Кондратьєва. - Хмельницький: Видавництво Хмельницького інституту регіонального управління та права, 2016. - С. 307-310, 314-326.
2. Гаращук В. Контроль та нагляд у державному управлінні. – Х., 2018. – 210 с.
3. Щербина В. Господарське право: Підручн. – 3-е вид., перероб. і доп. – К., 2017.- 245 с.
4. Нагнибіда В. І. Глава 11. // Цивільне право України: Навчальний посібник / Ю.В. Білоусов, С.В. Лозінська, С.Д. Русу та ін. - За ред. Р.О. Стефанчука. - К.: Наукова думка, Прецедент, 2019.
5. Господарський кодекс України: Коментар. – Х., 2009. – 848 с.
6. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / За ред. В.К. Мамутова. К. 2015.- 487 с.
7. Віннік О.М. Господарське право. – К., 4-е вид., перероб. і доп. 2015. – 650 с.
8. Поляков Б.М. Закон України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” / Науково-практичний коментар. – Київ, 2015.
9. Саніахметова Н.О. Підприємницьке право. – Київ. 2018. – 704 с.
10. Господарське право: Практикум / В.С. Щербина, Г.В. Пронська та ін. За заг. ред. В.С. Щербини. – К., 2016. – 320 с.
11. Атаманова Ю. Особливості реалізації корпоративних прав інноваційним інвестором // Підприємництво, господарство і право. – 2015. № 4. – с. 60-67
12. Бігняк О. Поняття ризику в підприємницької діяльності // Підприємництво, господарство і право. – 2015. № 8. – с. 58-61
13. Бігняк О. Свобода підприємництва та її обмеження // Підприємництво, господарство і право. – 2019. № 5. – с. 53-58
14. Гордієнко О. Малі підприємства: критерії правового статусу // Підприємництво, господарство і право. – 2019. № 6. – с. 8-11
15. Даценко І. Про підприємства державної форми власності // Праця і зарплата. № 48(436) груд. 2017 р.

16. Загнітко О. Малига В. Кооперативи як суб'єкти господарювання // Підприємництво, господарство і право. – 2014. № 11. – с. 103-107
17. Зельдіна О. Спеціальний режим господарювання як інститут господарського права // Підприємництво, господарство і право. – 2018. № 4. – с. 57-59
18. Лебедев К.К. Предпринимательское и коммерческое право – СПб., 2015. – 318 с.
19. Ісаков М. Щодо правового режиму майна унітарних підприємств // Підприємництво, господарство і право. – 2019. –№ 2. – с. 130-133
20. Каштанов О. Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання // Підприємництво, господарство і право. – 2017. № 7. – с. 56-59
21. Ковальчук А. Щодо правової природи майна акціонерних товариств // Право України. – 2016. № 6. – с.45-49
22. Коростей В. Господарське законодавство – основа ефективної економіки // Право України. – 2015. № 8. – с.48-51
23. Ковальчук А. Корпоративне товариство: поняття, ознаки, організаційно-правові форми // Право України. – 2019. № 6. – с.48-52
24. Саніахметова Н. Припинення діяльності суб'єктів підприємницької діяльності // Право України. – 2015. № 10. – с.18-24
25. Корчак Н. Принципи інституту антимонопольного регулювання в Україні // Підприємництво, господарство і право. – 2018. –№ 11. – с. 98-102
26. Кравець І. Господарські об'єднання: окремі проблеми // Підприємництво, господарство і право. – 2019. № 5. – с. 79-82
27. Кравцова Т. Правова природа регулювання підприємницької діяльності // Підприємництво, господарство і право. – 2017. № 8. – с. 3-5
28. Кулішенко В. Неправомірне використання ділової репутації суб'єктів господарювання як вид недобросовісної конкуренції // Підприємництво, господарство і право. – 2018. № 1. – с. 72-76